Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Directoraat-Generaal Migratie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 2 mei 2023
Onderwerp Capaciteitsbehoefte asielopvang en taakstelling huisvesting 2023-II

Geachte Commissarissen van de Koning, gedeputeerden, burgemeesters en wethouders, en corporatiebestuurders,

De opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden, de huisvesting van vergunninghouders én de integratie van nieuwkomers in onze samenleving zijn grote opgaven. Gezamenlijk hebben we de afgelopen maanden, met uiterste inspanning van veel van uw gemeenten, provincies en andere samenwerkingspartners, gezorgd voor voldoende opvang en huisvesting. Wij zijn u daarvoor zeer erkentelijk.

De komende maanden zal het beroep op medeoverheden onverminderd groot zijn. De omgeving rondom de Europese Unie blijft onrustig en dat zal naar verwachting tot een hogere asielinstroom leiden dan bij de vorige prognose (najaar 2022) werd verwacht. Bovendien zal een aanzienlijk deel van de asielzoekers dat nu aankomt of in de opvang zit, uiteindelijk een verblijfsvergunning krijgen. Daarmee krijgen zij ook recht op huisvesting in een gemeente en gaan zij inburgeren in de samenleving.

Over deze ontwikkelingen en de verwachtingen voor het komende half jaar is de Tweede Kamer geïnformeerd bij brief van 28 april 2023[1]. Met deze brief informeren wij u over de inhoud van de brief aan de Tweede Kamer en wat dat betekent voor de opgaven op het gebied van opvang en huisvesting. Tevens stellen wij u op de hoogte welk traject is ingezet om tot een versterkte governance voor de interbestuurlijke samenwerking te komen. Deze brief gaat achtereenvolgens in op de onderstaande ontwikkelingen en onderwerpen.

1) Actuele ontwikkelingen en maatregelen kabinet;
2) Capaciteitsbesluit COA 2023-I;
3) Provinciale verdeling opvangbehoefte;
4) Taakstelling huisvesting 2023-II;
5) Versterking governance bestuurlijke samenwerking LRT/PRT (incl. bestuurlijke afstemming opvang ontheemden uit Oekraïne).

[1] Kamerbrief over actuele situatie asielketen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

1. Actuele ontwikkelingen en maatregelen kabinet

De toenemende opgave op het asieldomein is niet alleen in Nederland zichtbaar, maar ook in de rest van Europa. Het kabinet verwacht, op basis van de huidige inzichten uit de Meerjarige Productieprognose van het ministerie van Justitie en Veiligheid, dat er dit jaar een instroom is van ruim 70.000 asielzoekers. Door de verwachte instroom van asielzoekers neemt de druk op de behandelcapaciteit bij de IND verder toe, evenals het aantal benodigde opvangplekken. De opwaartse trend staat niet op zichzelf, maar vindt plaats na een jaar van uitdagingen in de opvang van asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne waarvoor medeoverheden en andere organisaties grote inspanningen hebben geleverd. Bovendien zijn er mede als gevolg van de asielmigratie andere maatschappelijke vraagstukken die veelal op lokaal niveau en binnen de grenzen van gemeenten samenkomen, zoals onderwijs en zorg. Het kabinet gaat met medeoverheden deze opgaven gezamenlijk aan.

Tegen deze achtergrond acht het kabinet het noodzakelijk om, in aanvulling op bestaande maatregelen en de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen, verdere maatregelen te nemen. Het uiteindelijke doel hiervan is om migratie naar Nederland zoveel mogelijk gestructureerd te laten verlopen door de instroom beheersbaar te krijgen, ongewenste migratiebewegingen zoveel mogelijk te beperken, te zorgen voor voldoende opvang in een duurzaam opvangstelsel, en het draagvlak voor migratie in onze samenleving te behouden en te versterken.

Het kabinet zet daarom in op een aantal maatregen op het gebied van (1) instroom, (2) doorstroom, (3) opvang en (4) uitstroom en vertrek. Die inzet is gericht op:

1. Het krijgen van grip op de asielinstroom door inzet in Europa;
2. Toepassing van een rechtvaardig, humaan en effectief landenbeleid; realisatie van een versnelling bij de IND om in te lopen op de voorraden; en verbetering van de doorstroom door een efficiënt identificatie- en registratieproces;
3. Betere sturing op het realiseren voldoende opvangcapaciteit door inzet op de governance en versterking van de Provinciale Regietafels (zie verderop in de brief onder paragraaf 5); aanvullende maatregelen van het COA om extra opvangplekken te realiseren; realisatie van duurzame opvangcapaciteit in lijn met de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) en door middel van stabiele COA-financiering; het beter benutten van de potentie van kleinschalige opvang (o.a. met het Rode Kruis); en ondersteuning op andere beleidsdomeinen zoals onderwijs en zorg;
4. Bevordering van de uitstroom van vergunninghouders naar huisvesting (zie verderop in de brief onder par. 3); en het blijvend stimuleren van vertrek voor afgewezen asielzoekers.

Wetvoorstel gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen
Het wetsvoorstel gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) is op 28 maart 2023 verzonden aan de Tweede Kamer voor parlementaire behandeling. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de

lagere regelgeving in de vorm van een Algemene Maatregel van Bestuur die apart aangeboden wordt voor consultatie aan de medeoverheden. Medeoverheden en ketenpartners uit de migratieketen doen tegelijkertijd met de consultatiefase een toets op de uitvoerbaarheid van deze regelgeving. Ook wordt in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid een financiële toets (art 2 Financiële verhoudingswet) opgesteld. Op 16 mei vindt een technische briefing plaats van de afdeling van de Raad van State over het wetsvoorstel. Op 25 mei vindt een ronde tafelgesprek en technische briefing plaats in de Tweede Kamer over het wetsvoorstel. De parlementaire behandeling van het wetsvoorstel vindt naar verwachting spoedig daarna plaats. De inzet van het kabinet is het wetsvoorstel zo snel mogelijk in werking te laten treden.

Ondersteuning sociaal domein
Het realiseren van opvangvoorzieningen heeft gevolgen voor de lokale organisatie van de voorzieningen binnen het sociaal domein. Dit geldt temeer nu ook andere opgaven binnen de grenzen van gemeenten samenkomen, zoals de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de huisvesting en inburgering van vergunninghouders. Daarom kijkt het kabinet op alle fronten naar mogelijkheden om de belemmeringen om opvang te realiseren weg te nemen. Met voldoende opvangcapaciteit en stabiliteit kunnen onnodige verhuisbewegingen bijvoorbeeld worden voorkomen, en daarmee kan de aansluiting op sociale voorzieningen en onderwijs beter worden georganiseerd. Dit draagt tevens bij aan het versterken van een doorgaande lijn op participatie en inburgering. Voorbeelden van maatregelen zijn de voorbereiding van wetgeving voor tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen op het gebied van onderwijs, het regelen van de toegang tot de huisartsenzorg (door het COA en GZA/gezondheidszorg asielzoekers), het stimuleren van woningdeling bij het huisvesten van vergunninghouders alsook het stimuleren van de arbeidsparticipatie van vergunninghouders. Departementen, gemeenten en provincies hebben gezamenlijk de knelpunten en oplossingsrichtingen geïnventariseerd. De komende periode volgt nadere uitwerking.

Een meer gedetailleerde beschrijving van alle maatregelen van het kabinet op het gebied van instroom, doorstroom en uitstroom vindt u in de bovengenoemde brief aan de Tweede Kamer van 28 april 2023.

2. Capaciteitsbesluit COA 2023-I

Twee keer per jaar stelt COA het capaciteitsbesluit vast. Het capaciteitsbesluit bevat de verwachte benodigde capaciteitsbehoefte (aantal opvangplekken) in de aankomende periode. Gelet op de nieuwe instroomcijfers is de capaciteitsbehoefte iets verhoogd van 75.500 naar 77.100 opvangplekken op 1 januari 2024. Gezien de ontwikkelingen op het gebied van instroom is het de verwachting dat de capaciteitsbehoefte na 1 januari 2024, in de periode tot 1 januari 2025, substantieel zal stijgen. Hierover wordt in het najaar, bij het volgende reguliere ijkmoment, een capaciteitsbesluit genomen, waarover u geïnformeerd wordt.

Onderdeel van de COA-capaciteitsbehoefte zijn 3.660 plekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). Daarnaast is voor 1 januari 2024 de opvangbehoefte voor amv door het Nidos 3.200 plekken in gemeenten. Voor beide groepen betreft het (zeer) kleinschalige opvang (van enkele amv tot

maximaal 50). Deze amv worden intensief begeleid. De opvangsituatie voor deze amv blijft zeer nijpend.

Tevens zijn 3.000 plekken benodigd voor derdelanders uit Oekraïne die na 4 september 2023 geen bescherming meer hebben onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming onderdeel van de COA-capaciteitsbehoefte. Deze groep zal rond 4 september instromen in de COA-opvang in afwachting van de start van hun asielprocedure. Deze 3.000 plekken maken onderdeel uit van de 77.100.

3. Provinciale verdeling capaciteitsbehoefte reguliere asielopvang

Conform de aan de LRT afgesproken verdeelsleutel, die gehanteerd wordt totdat de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) in werking treedt, wordt de benodigde opvangcapaciteit verdeeld over de provincies. Het gaat dan om de verdeling van de extra benodigde opvang van 1.600 bovenop de eerdere verdeling van de 75.500 opvangplekken.

Onderstaand ziet u in tabel 1 wat dat betekent voor de verdeling over en daarmee de opgave voor de provincies. Hoe de verdeling van opvangplekken vervolgens plaatsvindt binnen de provincie tussen de gemeenten, is aan iedere PRT om zelf overeen te komen. Het verzoek is om, net zoals in het Wetvoorstel gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen, geen restricties te hanteren ten aanzien van de te plaatsen doelgroep op (crisisnood)opvanglocaties. Hoewel wij begrip hebben voor de maatschappelijke dynamiek die de komst van een locatie met zich kan meebrengen, leiden dergelijke restricties er in de praktijk toe dat veel plekken niet inzetbaar zijn en bepaalde groepen lastig plaatsbaar zijn of juist te geconcentreerd op bepaalde locaties.

Provincie	Huidige reguliere opvang-plekken op 1-4-2023	Opgave extra opvangplekken (gewogen)	Opvangplekken verdeelsystematiek november 2022	Provinciale opgave 1-1-2024	Benodigde verhoging t.o.v. huidig aantal reguliere opvangplekken
Drenthe	3.416	20	3.533	3.553	137
Flevoland	3.034	17	3.432	3.449	415
Friesland	3.073	30	3.744	3.774	701
Gelderland	4.735	136	7.454	7.590	2.855
Groningen	3.781	24	3.827	3.851	70
Limburg	2.596	71	4.284	4.355	1.759
Noord-Brabant	4.258	202	9.456	9.658	5.400
Noord-Holland	2.518	358	11.072	11.430	8.912
Overijssel	2.396	80	4.001	4.081	1.685
Utrecht	2.101	112	4.681	4.793	2.692
Zeeland	340	47	1.422	1.469	1.129
Zuid-Holland	2.904	504	18.593	19.097	16.193
Totaal	**35.152**	**1.600**	**75.500**	**77.100**	**41.948**

Het realiseren van voldoende structureel inzetbare opvangplekken is een opgave die is belegd aan de Provinciale Regietafels. In algemene zin wordt de opgave doortastend ter hand genomen, zij het dat er provinciale en regionale verschillen

zijn in aanpak en tempo. Belemmerende factor is dat locaties niet van de ene op de andere dag inzetbaar zijn. Met andere woorden, er gaat tijd verloren tussen de bestuurlijke keuze voor een locatie en de daadwerkelijke realisatie ervan. Dit geldt met name voor structureel inzetbare locaties die over het algemeen een langere realisatietijd kennen. Het is van groot belang om de periode tot aan het moment dat het COA over voldoende structureel inzetbare opvangplekken beschikt, te overbruggen. Tegen deze achtergrond vragen we u om ook (grootschalige) opvanglocaties te realiseren die tijdelijk kunnen worden ingezet.

Tot slot is in de bijlage bij deze brief een tabel opgenomen waarin alle opgaven op het gebied van asielopvang, opvang Oekraïense ontheemden, crisisnoodopvang en huisvesting, zijn opgenomen per provincie (en waar van toepassing, per veiligheidsregio). In deze bijlage wordt ook apart duidelijk gemaakt wat de opgave per provincie is voor de opvang van amv door het COA, die deel uitmaakt van het totale COA-capaciteitsbesluit, en de Nidos opgave, die meetelt voor de taakstelling huisvesting. Beide categorieën voor opvang van amv verhogen de totale opgaven niet.

4. Taakstelling huisvesting 2023-II

De taakstelling 2023-II wordt (voor het tweede half jaar) vastgesteld op 27.300 vergunninghouders.[2] Dit is een taakstelling die hoger is dan de taakstellingen uit 2016, toen grote aantallen Syriërs gehuisvest moesten worden. De verwachting is dat in de komende taakstellingsperiodes het aantal te huisvesten vergunninghouders verder zal stijgen. Dit komt door de eerder genoemde aanhoudend hoge asielinstroom uit met name onveilige landen en de maatregelen om voorraden in te lopen bij de IND, die in veel gevallen ook tot een nareisverzoek leiden. Het grootste aantal nareizigers als gevolg van dit jaar afgehandelde aanvragen wordt verwacht in 2024.

Deze aantallen stellen gemeenten, corporaties, provincies en het rijk voor grote uitdagingen in het huisvesten van vergunninghouders, zeker gezien de huidige woningmarkt. De tijdige huisvesting van vergunninghouders is echter van groot belang voor de integratie en participatie in onze samenleving. Het draagt eraan bij dat vergunninghouders kunnen meedoen en snel werk kunnen vinden, waarmee zij ook minder vaak in een kwetsbare positie komen. Dit voorkomt structureel hogere maatschappelijke kosten en maakt de kans op gerelateerde leefbaarheidsvraagstukken in de wijk kleiner.

De snelste en meest gebruikelijke manier om dat te bereiken is huisvesting in de bestaande woningvoorraad van corporaties, maar met de steeds groter wordende taakstelling biedt dat in steeds minder gemeenten voldoende oplossingen. Dat komt mede doordat het bij vergunninghouders in toenemende mate gaat om kleine huishoudens en enkele relatief grote, terwijl de Nederlandse woningvoorraad voor een aanzienlijk deel bestaat uit woningen voor gezinnen. Het is daarom cruciaal dat de sociale woningvoorraad wordt vergroot en dat de bestaande voorraad beter wordt benut. Het kabinet blijft gemeenten hierin ondersteunen.

[2] In de bijlage Taakstelling Huisvesting Vergunninghouders 2023-II vindt u de taakstelling per gemeente. Indicatief is daar ook de huisvesting van amv vergunninghouders per gemeente inzichtelijk gemaakt.

Voor het uitbreiden van de woningvoorraad zijn in de woondeals afspraken gemaakt over de bouw van ruim 935.000 woningen in de periode 2022 tot en met 2030, waarvan twee derde betaalbaar. De bouw van flexwoningen is de snelste wijze om het aantal woningen te vergroten. Flexwoningen worden snel, fabrieksmatig en duurzaam gebouwd. Doordat ze verplaatsbaar en demontabel zijn, kunnen ze op plekken staan waar permanente woningbouw (nog) niet mogelijk is en kunnen ze vaak met snelle procedures worden geplaatst. Zo ontstaat een flexibele schil in de woningmarkt om te kunnen inspelen op veranderingen.

Met een divers palet aan maatregelen wordt gewerkt aan de versnelling. Zo zijn er diverse financiële regelingen waar een beroep op kan worden gedaan, zoals de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen (RHA) die eind mei 2023 weer wordt opengesteld[3] en de financiële herplaatsingsgarantie.[4] Ook heeft het kabinet heeft in de Voorjaarsnota 2023 circa € 300 miljoen vrij gemaakt om flexwoningen meerjarig te kunnen ondersteunen. Hiermee geven we gemeenten, corporaties en bouwers tevens een duidelijk signaal dat het doorgroeien naar de flexibele schil in de woningmarkt.[5] Verder heeft het RVB circa 2.000 woningen ingekocht, zodat die ook snel geleverd kunnen worden aan gemeenten, corporaties en bijvoorbeeld ook COA en is AEDES een collectieve inkoop gestart voor 8.000 woningen dit jaar.

Via de Taskforce en Uitvoeringsorganisatie Versnelling Tijdelijke Huisvesting (UVTH) worden gemeenten, provincies, corporaties en andere woningmarktpartijen actief ondersteund bij de realisatie van flexwoningen. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte kan het bijvoorbeeld gaan om juridisch of financieel advies, het wegwerken van hobbels in projecten of het najagen van afspraken. In een enkel geval wordt heel actieve projectondersteuning geboden. De UVTH heeft daarnaast onder andere geïnventariseerd welke juridische belemmeringen gemeenten ervaren bij het versneld realiseren van flexwoningen. Door middel van het samenstellen van een *toolbox* zijn adviezen hoe om te gaan met deze belemmeringen gebundeld en te raadplegen voor alle partijen.[6] Een overzicht van deze aanpak vindt u in de brief aan de Tweede Kamer van 2 mei jl.. Met deze aanpak is een aantal mijlpalen bereikt waar we dit en volgend jaar op kunnen doorbouwen en welke bijdragen aan de versnelling van tijdelijke huisvesting. Het heeft ons geleerd dat de versnelling in zowel het ontwerp als de bouw gerealiseerd kan worden. Maar de wens om locaties versneld beschikbaar te krijgen en ook de procedures sneller te doorlopen is nog niet voldoende bereikt. Te vaak nog breken partijen niet door locatiespecifieke uitdagingen heen. Van belang is daarom voor alle betrokkenen, ondanks de economische tegenwind, om actief te blijven 'jagen' om zo geschikte locaties te vinden of locatie geschikt te maken. De rol van het Rijk daarin is onder andere actieve ondersteuning te blijven bieden aan projecten, projecten te stimuleren, de bouw te versterken, verdere belemmeringen weg te nemen en

[3] https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/rha
[4] https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/versnellen-tijdelijke-huisvesting/financiele-herplaatsingsgarantie
[5] Aanbiedingsbrief bij Voorjaarsnota 2023 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl
[6] Toolbox | Versnellen tijdelijke huisvesting | Home | Volkshuisvesting Nederland

betrokken partijen verder toe te rusten voor nu en in de toekomst. Wij rekenen erop dat medeoverheden en corporaties de verantwoordelijkheid zullen blijven nemen voor de versnelde realisatie van flexwoningen.

Met het oog op de beperkte mogelijkheden die gemeenten hebben om grote gezinnen (zeven of meer personen) te huisvesten, streeft de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening ernaar om begin juli een regeling te openen voor het aanpassen van woningen zodat deze geschikt zijn voor het huisvesten van grote gezinnen. Hierbij kan gedacht worden aan het plaatsen van een dakkapel of een uitbouw. Voor 2023 is vanuit de RHA 3,5 mln. euro beschikbaar voor deze regeling. Omdat de asielinstroom ook komende jaren hoog blijft, is door het kabinet besloten om voor deze regeling aanvullend 12 mln. euro beschikbaar te stellen voor de periode 2024 tot en met 2026. Hiermee worden gemeenten meerjarig in staat gesteld om de sociale woningvoorraad meer geschikt te maken voor bewoning door grote gezinnen.

Voor de kleinere huishoudens kunnen gemeenten de bestaande voorraad beter benutten door bijvoorbeeld woningdelen en hospitaverhuur. Het realiseren van nieuwe tussenvoorzieningen geeft ruimte om de kleinere huishoudens te laten beginnen met integreren en participeren in de gemeente waar zij aan gekoppeld zijn, om na een periode – al dan niet anticiperend op de komst van gezinsleden - door te verhuizen naar een reguliere woning. Daarnaast wordt door alle ketenpartners in samenwerking gewerkt aan het wegnemen van belemmeringen in het huisvestingsproces.

Tot slot zijn wij voornemens om bij te dragen aan het huisvesten van vergunninghouders en andere gemeentelijke doelgroepen door gemeenten via het COA flexwoningen aan te bieden bij afspraken over het realiseren van opvangplekken.

5. Versterking governance Landelijke Regietafel Migratie (LRT), Integratie/Provinciale Regietafels (PRT) en bestuurlijke afstemming opvang ontheemden uit Oekraïne

De aanhoudend hoge asielinstroom en de opgaven op het gebied van huisvesting en integratie, ook in combinatie met de opvang van ontheemden uit Oekraïne, maken het noodzakelijk om ook de interbestuurlijke samenwerking te versterken. De Landelijke Regietafel Migratie en Integratie (LRT) is eind 2015 opgericht met het doel om als Rijk, provincies, gemeenten en COA op bestuurlijk niveau gezamenlijk invulling te geven aan de grote uitdagingen die de verhoogde asielinstroom met zich meebracht op het terrein van de opvang van asielzoekers en de huisvesting voor vergunninghouders. De directe aanleiding van de instelling van de regietafel was de gezamenlijke uitwerking van het Bestuursakkoord verhoogde asielinstroom, gesloten op 27 november 2015. Naast deze LRT werden ook provinciale en regionale regietafels ingesteld waar de uitvoering van de afspraken regionaal werden besproken onder coördinatie van de commissarissen van de Koning in hun rol als rijksorgaan.

Sinds de signalering in het najaar van 2019 van een mogelijk opvangtekort is de samenwerking en afstemming tussen het Rijk en medeoverheden (Commissarissen van de Koning, provincies, gemeenten en veiligheidsregio's)

over opvang, huisvesting en integratie steeds verder geïntensiveerd waarbij een groot aantal bestuurlijke en ambtelijke overleggen is gecreëerd. Tegelijk zijn er diverse thema's zoals op het terrein van (gezondheids)zorg en onderwijs die randvoorwaardelijk zijn voor een goede (asiel)opvang, huisvesting en integratie die nog geen plaats hebben in de bestaande overlegstructuren van de LRT. Daarnaast vraagt de huidige situatie, onder andere met het oog op de inwerkingtreding van de Wetsvoorstel gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen, om een versterking van de Provinciale Regietafels (PRT´s). De LRT heeft daarom op 6 april 2023 gesproken over het belang van een versterking van de governance van de LRT en PRT´s.

Landelijke Regietafel

Er is besloten dat de LRT dé centrale tafel blijft waar Rijk en medeoverheden afstemmen over onderwerpen van reguliere opvang, huisvesting en integratie, als ook randvoorwaardelijke onderwerpen zoals onderwijs en (gezondheids)zorg. De ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs sluiten daarom als agendalid aan. De rol van het Veiligheidsberaad voor wat betreft de bestuurlijke afstemming over crisisnoodopvang vervalt per 1 juli 2023. Ten aanzien van de individuele veiligheidsregio´s die nog een bijdrage leveren aan crisisnoodopvang, vindt de afstemming daarover plaats via de LRT-PRT structuur. Voor continuering van deze crisisnoodopvang wordt de huidige financieringssystematiek gehandhaafd.

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid neemt daarnaast het voorzitterschap van de LRT over van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening vertegenwoordigt ook de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in de LRT.

Provinciale Regietafels

De PRT´s worden al steeds meer de gremia waar op provinciaal (en/of regionaal) niveau de integrale opgaven van opvang en huisvesting worden besproken, afspraken worden gemaakt en/of ervaringen worden uitgewisseld. Het Wetvoorstel gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen en de mogelijkheid om taakstellingen uit te wisselen vragen om een eenduidigere samenstelling en een meer formele cyclus die aansluit op sleutelmomenten (bv. taakstellingen huisvesting, capaciteitsbesluiten opvang, verdeelbesluiten onder het wetsvoorstel). Tevens zal bekeken moeten worden wat randvoorwaardelijk nodig is voor een versterking van de PRT. Tegen die achtergrond is het van belang dat er een sterkere inhoudelijke verbinding tussen de PRT´s en LRT komt, waardoor beter ingespeeld kan worden op signalen over voortgang en knelpunten bij de realisatie van provinciale en landelijke opgaven.

In de komende weken zal, samen met medeoverheden, een voorstel worden gedaan voor de LRT hoe de PRT´s versterkt kunnen worden, met ruimte voor provinciaal en regionaal maatwerk. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan capaciteit, maar ook aan inhoudelijke ondersteuning vanuit het Rijk. Het onderzoek in het kader van artikel 2 inzake de Spreidingswet, dat momenteel in de afrondingsfase is, dient mede als uitgangspunt voor dit traject.

Vooruitlopend op dit proces van versterking en met het oog op het belang van een nauwe samenwerking tussen Rijk en medeoverheden, zal het Rijk op hoogambtelijk niveau de komende periode aanwezig zijn bij de PRT´s. Hierover is al contact geweest met de voorzitters van de PRT´s. Ook wijst het Rijk per PRT een accounthouder toe die aanwezig zal zijn bij de toegewezen PRT en daar een verbindende en voorlichtende rol speelt tussen Rijk en medeoverheden.

Bestuurlijke afstemming opvang ontheemden uit Oekraïne

De bestuurlijke afstemming over de gemeentelijke opvang van ontheemden uit Oekraïne vindt plaats tussen het Rijk en de VNG als het gaat om de bestuurlijke, financiële en juridische randvoorwaarden en kader en tussen Rijk en Veiligheidsberaad als het gaat om de realisatie van opvangplekken. Een jaar na het begin van deze crisis is de feitelijke situatie aan het veranderen en wordt ook de juridische situatie gewijzigd. De opvang van Oekraïense ontheemden zal naar verwachting nog langer duren. We zien dat de asielopvang en de opvang van Oekraïense ontheemden in de uitvoering steeds dichter bij elkaar komen. Daarnaast wordt het staatsnoodrecht vervangen door de Tijdelijke Wet opvang ontheemden uit Oekraïne (Tw Oek) waarbij de verantwoordelijkheid voor de opvangtaak verschuift van de burgemeester naar het college van burgemeester en wethouders. In het Bestuurlijke afsprakenkader ontheemden uit Oekraïne (d.d. 6 juli 2022) staan afspraken met betrekking tot de huidige werkwijze en governance. In dit afsprakenkader staat ook dat deze tenminste geldig is tot de Tijdelijke Wet van kracht is.

Het uitgangspunt van de herziening is dat de bestuurlijke afstemming over ontheemden uit Oekraïne op nationaal niveau bij inwerkingtreding van de tijdelijke wet en uiterlijk 1 januari 2024 zal lopen via de LRT. Op regionaal niveau blijven voorlopig de bestaande werkvormen nog bestaan, waarbij wordt bezien welke rol de PRT's eventueel kunnen vervullen zodat goede aansluiting bij asielopvang mogelijk wordt. Bij de uitwerking wordt gekeken naar zowel het proces van bestuurlijke afstemming op provinciaal/regionaal niveau als naar de meer operationele en coördinerende taken die de Veiligheidsregio´s op dit moment nog vervullen. Nieuwe afspraken hierover worden vastgelegd in een nieuw Bestuurlijk Afspraken Kader dat gelijktijdig aan de tijdelijke wet in werking treedt en uiterlijk 1 januari 2024. De Veiligheidsregio´s blijven de huidige rol vervullen tot de inwerkingtreding van de Tw Oek en uiterlijk 1 januari 2024.

Tot slot

De opvang en huisvesting vraagt veel van alle overheden en andere organisaties, en zullen dat ook de komende jaren blijven doen. Met de maatregelen die het kabinet heeft aangekondigd in de brief van 28 april 2023, is de verwachting wel dat meer grip op met name asielmigratie komt en de huisvesting van vergunninghouders beter gerealiseerd kan worden. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat er veel van u wordt gevraagd. Wij willen u hierbij zo goed mogelijk ondersteunen en blijven graag met u in gesprek hierover.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Migratie

Ons kenmerk
4639786

Eric van der Burg

De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Hugo de Jonge

Bijlagen:

- Overzicht opgaven opvang en huisvesting
- Taakstelling Huisvesting Vergunninghouders 2023-II per gemeente
- Contactpersonen huisvesting vergunninghouders
- Versnellen tijdelijke huisvesting
- Financiële herplaatsingsgarantie flexwoningen
- Fysieke herplaatsingsgarantie